

VERRIJZENIS VAN DE HEER

Paaswake

Volgens een zeer oud gebruik wordt deze nacht wakend doorgebracht ter ere van de Heer (Ex. 12, 42). Aldus geven de christenen gehoor aan de aansporing van het evangelie (Lc. 12, 35 vv.) de lampen brandend te houden en te zijn als mensen die wachten op de terugkomst van hun Heer om aan zijn tafel genodigd te worden, als Hij hen bij zijn komst wakend heeft gevonden.

De Paaswake bestaat uit vier delen: 1. de lichtritus en de aankondiging van het Paasfeest; 2. de dienst van het woord; 3. de viering van het doopsel; 4. de Eucharistie.

Vertrouwend op het woord en op de belofte van de Heer, overweegt de Kerk, na dank gebracht te hebben voor het licht, de grote daden die Hij vanaf den beginne voor zijn volk heeft verricht; door de wedergeboorte in het doopsel ontvangt zij nieuwe leden en met hen neemt zij vóór het aanbreken van de paasmorgen plaats aan de tafel die de Heer heeft aangericht door voor ons te sterven en te verrijzen.

I. PLECHTIGE OPENING: LICHTRITUS

Zegening van het vuur

Op een geschikte plaats buiten de kerk is een vuur aangelegd, waarbij allen zich verzamelen. Waar vanwege eventuele moeilijkheden geen vuur buiten de kerk kan worden aangelegd, wordt de zegening van het vuur aan de omstandigheden aangepast. Zoals gebruikelijk komt men dan in het kerkgebouw bijeen, terwijl de priester zich naar de kerkdeur begeeft.

De priester begroet de aanwezigen op de gebruikelijke wijze, bijvoorbeeld:

Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

Fratres carissimi, hac sacratissima nocte, in qua Dominus noster Iesus Christus de morte transivit ad vitam, Ecclesia invitat filios dispersos per orbem terrarum, ut ad vigilandum et orandum convenient. Si ita me-

Broeders en zusters. In deze heilige nacht waarin onze Heer Jezus Christus van de dood naar het leven is overgegaan, nodigt de Kerk alle gelovigen over heel de wereld uit, bijeen te komen om te waken en te bidden. Samen gaan wij nu het Pasen van

moriam egerimus Paschatis Domini, audientes verbum et celebrantes mysteria eius, spem habebimus participandi triumphum eius de morte et vivendi cum ipso in Deo.

de Heer herdenken: wij gaan luisteren naar zijn woord en zijn sacramenten vieren. En wij hopen eens te mogen delen in zijn overwinning op de dood om voor altijd met Hem te leven in God.

Vervolgens wordt het vuur gezegend:

Deus, qui per Filium tuum claritatis tuae ignem fidelibus contulisti, novum hunc ignem ✠ sanctifica, et concede nobis, ita per haec festa paschalia caelestibus desideriis inflammari, ut ad perpetuae claritatis puris mentibus valeamus festa pertingere. Per Christum Dominum nostrum.

God, door uw Zoon hebt Gij aan de gelovigen uw licht geschonken, gelijkend op een vuur. Zegen ✠ dit nieuwe vuur en laat ons door deze paasviering branden van zo'n groot verlangen naar de hemel dat wij met een zuiver hart mogen komen op het feest van het eeuwige licht. Door Christus onze Heer.

Vorbereiding van de paaskaars

De paaskaars wordt getekend met een kruis, een alpha en omega, en het jaartal.

Christus heri et hodie – Principium et Finis – Alpha – et Omega – Ipsi sunt tempora – et saecula – Ipsi gloria et imperium – per universa aeternitatis saecula. Amen.

Christus gisteren en heden – Begin en Einde – Alpha – en Omega – Hem behoren tijd – en eeuwigheid – heerlijkheid en heerschappij – door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Vijf wierookkorrels worden in de kaars gestoken.

Per sua sancta vulnera – Door zijn heilige – en glorievolle
 gloriosa – custodiat – et wonden – beschermte – en be-
 conservet nos – Christus hoede ons – Christus de Heer.
 Dominus. Amen. Amen.

De paaskaars wordt ontstoken met het nieuwe vuur.

Lumen Christi gloriose re- Het licht van Christus' glorie-
 surgentis dissipet tenebras volle verrijzenis moge uit ons
 cordis et mentis. hart en onze geest de duisternis
 verdrijven.

Processie

De diaken neemt de paaskaars en zingt:

Lumen Christi. Licht van Christus.
 Deo gratias. Heer, wij danken U.

Bij de deur van de kerk:

Lumen Christi. Licht van Christus.
 Deo gratias. Heer, wij danken U.

Allen ontsteken hun kaarsen.

Bij het altaar:

Lumen Christi. Licht van Christus.
 Deo gratias. Heer, wij danken U.

Daarna worden alle lampen in de kerk aangemaakt.

Paasjubelzang

Allen staan, de kaarsen in de hand. Indien deze lofzang wordt gezongen door iemand die geen diaken is, vervalt het gedeelte tussen haakjes.

Exsultet iam angelica turba Juicht nu, Engelen van God in
 caelorum: exsultent divina de hemel, steekt de bazuin en

mysteria: et pro tanti Regis victoria tuba insonet salutaris. Gaudeat et tellus tantis irradiata fulgoribus: et aeterni Regis splendore illustrata, totius orbis sentiat amissae caliginem. Laetetur et mater Ecclesia, tanti luminis adornata fulgoribus: et magnis populorum vocibus haec aula resultet.

verkondigt het heil: uw Koning heeft overwonnen. Aarde, lichtovergoten, verheug u: de luister van de eeuwige Koning omstraalt u, zie, van heel de wereld is het duister geweken. En gij, onze moeder de Kerk, overstroomd door dit glanzende licht, verblijd u. Deze heilige ruimte weerklinkt van de machtige stem van het volk.

(Quapropter astantes vos, fratres carissimi, ad tam miram huius sancti luminis claritatem, una mecum, quaeso, Dei omnipotentis misericordiam invocate. Ut, qui me non meis meritis intra Levitarum numerum dignatus est aggregare, luminis sui claritatem infundens, cerei huius laudem implere perficiat.

(Daarom, broeders en zusters, staande in dit wondere schijnsel, bidt samen met mij de barmhartige God: dat ik, onwaardige dienaar, gelouterd door zijn glorievol licht, het lied van de paaskaars waardig mag zingen.

Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

Et cum spiritu tuo.)

En met uw geest.)

Sursum corda.

Verheft uw hart.

Habemus ad Dominum.

Wij zijn met ons hart bij de Heer.

Gratias agamus Domino Deo nostro.

Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

Dignum et iustum est.

Hij is onze dankbaarheid waardig.

Vere dignum et iustum est, invisibilem Deum Patrem

Ja, wij moeten met hart en ziel en met luide stem de lof zingen

omnipotentem Filiumque eius unigenitum, Dominum nostrum Iesum Christum, toto cordis ac mentis affectu et vocis ministerio personare. Qui pro nobis aeterno Patri Adae debitum solvit, et veteris piaculi cautionem pio cruore detersit. Haec sunt enim festa paschalia, in quibus verus ille Agnus occiditur, cuius sanguine postes fidelium consecrantur.

Haec nox est, in qua primum patres nostros, filios Israel eductos de Aegypto, Mare Rubrum sicco vestigio transire fecisti. Haec igitur nox est, quae peccatorum tenebras columnae illuminatione purgavit. Haec nox est, quae hodie per universum mundum in Christo credentes, a vitiis saeculi et caligine peccatorum segregatos, reddit gratiae, sociat sanctitati. Haec nox est, in qua, destructis vinculis mortis, Christus ab inferis victor ascendit. Nihil enim nobis nasci profuit, nisi redimi profuisset. O mira circa nos tuae pietatis dignatio. O inaestimabilis dilectio caritatis: ut servum redi-

In deze nacht hebt Gij eens onze vaderen, de zonen van Israël uit Egypte geleid en droogvoets door de Rode Zee gevoerd. Deze nacht heeft het duister van de zonde door de lichtende vuurzuil verdreven. Deze nacht heeft, over geheel de wereld, hen die in Christus geloven, van de zonden gescheiden, in genade hersteld, en geheiligd. In deze nacht heeft Christus de boeien van de dood verbroken en is Hij zegevierend uit het dodenrijk opgestaan. Zonder de weldaad van de verlossing had ons leven geen enkele zin. Hoe mateloos groot was uw goedheid voor ons. O onschatbaar bewijs van uw liefde: om de slaaf vrij te kopen hebt Gij de Zoon prijsgegeven. Moest de zonde van

meres, Filium tradidisti. O certe necessarium Adae peccatum, quod Christi morte deletum est. O felix culpa, quae talem ac tantum meruit habere Redemptorem.

O vere beata nox, quae sola meruit scire tempus et horam, in qua Christus ab inferis resurrexit. Haec nox est, de qua scriptum est: Et nox sicut dies illuminabitur: et nox illuminatio mea in deliciis meis. Huius igitur sanctificatio noctis fugat scelera, culpas lavat: et reddit innocentiam lapsis et maestis laetitiam. Fugat odia, concordiam parat et curvat imperia.

In huius igitur noctis gratia, suscipe, sancte Pater, laudis huius sacrificium vespertinum, quod tibi in hac cerei oblatione sollemni, per ministrorum manus de operibus apum, sacrosancta reddit Ecclesia. Sed iam columnae huius praeconia novimus, quam in honorem Dei rutilans ignis accendit. Qui, licet sit divisus in partes, mutuati tamen luminis detrimenta non novit. Ali-

Adam niet worden begaan om door Christus' dood te worden gedelgd. Gelukkige schuld, waaraan wij de Verlosser danken.

O waarlijk heilige nacht, de enige die tijd en uur mocht kennen waarop Christus uit de doden verrees. Dit is de nacht waarvan geschreven staat: voor u is het donker niet duister, de nacht zo licht als de dag. Deze heilige nacht verjaagt de zonden en vergeeft de schulden; de gevallen richt zij op, de bedroefden maakt zij blij; zij verdrijft de haat, brengt vrede, en doet de machtigen buigen.

Aanvaard dan, heilige Vader, in deze genadevolle nacht de lofprijzing die de Kerk U bij dit brandend waslicht als een avondoffer aanbiedt. Wat deze lichtkolom verkondigt, weten wij: zij meldt de heerlijkheid van God; ook al neemt men van dit licht, zijn glans vermindert niet, [want het blijft gevoed door de smeltende was, die moeder bij heeft bereid voor deze kostbare fakkel.] O waarlijk heilige nacht: hemel en aarde worden

tur enim liquantibus ceris, één, God en mens ontmoeten
 quas in substantiam pretio- elkaar.
 sae huius lampadis apis ma-
 ter eduxit. O vere beata
 nox, in qua terrenis caele-
 stia, humanis divina iun-
 guntur.

Oramus ergo te, Domine, Zo bidden wij U, Heer, moge
 ut cereus iste in honorem deze kaars, gewijd tot eer van
 tui nominis consecratus, ad uw Naam, onverzwakt blijven
 noctis huius caliginem de- branden om de duisternis van
 struendam, indeficiens per- deze nacht te verdrijven; moge
 severet. Et in odorem suavi- haar licht samenvloeien met de
 tatis acceptus, supernis lu- hoge hemellichten, en haar vlam
 minaribus misceatur. Flam- de morgenster begroeten: de
 mas eius lucifer matutinus morgenster die nooit verbleken
 inveniatur: ille, inquam, luci- zal, die, uit het dodenrijk her-
 fer, qui nescit occasum: rezen, over heel het menselijk
 Christus Filius tuus, qui geslacht stralend is opgegaan:
 regressus ab inferis, huma- Christus, uw Zoon, die leeft en
 no generi serenus illuxit, et heerst in de eeuwen der eeuwen.
 vivit et regnat in saecula Amen.
 saeculorum. Amen.

II. DIENST VAN HET WOORD

Allen leggen hun kaarsen neer en gaan zitten. Voordat de lezingen beginnen richt de priester een aansporing tot de aanwezigen, in de volgende of overeenkomstige bewoordingen:

Vigiliam sollemniter ingres- Broeders en zusters, luisteren wij
 si, fratres carissimi, quieto nu – na dit plechtig begin van
 corde nunc verbum Dei au- deze Paaswake – naar het woord
 diamus. Meditemur, quo- van God. Wij gaan nu overwe-
 modo Deus populum suum gen hoe in het verre verleden
 elapsis temporibus salvum God, die ons geschapen heeft,

fecerit, et novissime nobis Filium suum miserit Redemptorem. Oremus, ut Deus noster hoc paschale salvationis opus ad plenam redemptionem perficiat.

zijn volk heeft gered en hoe Hij in de volheid van de tijden zijn Zoon heeft gezonden om ons te verlossen. Bidden wij de Heer die dit heilswerk is begonnen in het mysterie van zijn sterven en verrijzen, dat Hij het in ons tot voltooiing brengt.

Nu volgen de lezingen, blz. 546-559. Van de zeven lessen uit het Oude Testament worden er minstens drie gelezen, onder welke altijd Exodus 14.

Na de eerste lezing over het scheppingsverhaal:

Cantiek

Ps. 99, 2.3

Jubilate Domino, omnis terra: servite Domino in laetitia. – Intrate in conspectu eius, in exultatione. – Scitote quod Dominus ipse est Deus. – Ipse fecit nos, et non ipsi nos: nos autem populus eius, et oves pascucae eius.

Jubelt voor de Heer, heel de aarde; dient de Heer met vreugde. – Treedt juichend voor zijn aangezicht. – Erkent dat de Heer God is. – Hij heeft ons gemaakt en niet wijzelf; wij echter zijn zijn volk en de kudde van zijn weide.

Gebed

Omnipotens sempiternus Deus, qui es in omnium operum tuorum dispensatione mirabilis, intellegant redempti tui, non fuisse excellentius, quod initio factus est mundus, quam quod in fine saeculorum Pascha nostrum immolatus est Christus. Qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

Almachtige eeuwige God, Gij zijt wonderbaar in de ordening van al uw werken. Laat allen die door U verlost zijn begrijpen dat de schepping van de wereld in den beginne, overtroffen is op het einde der tijden, toen Christus, ons Paaslam, is geslacht. Die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Of:

Deus, qui mirabiliter creasti hominem et mirabilius redemisti, da nobis, quae sumus, contra oblectamenta peccati mentis ratione persistere, ut mereamur ad aeterna gaudia pervenire. Per Christum Dominum nostrum.

God, een wonder was de schepping van de mens, zijn verlossing is een nog groter wonder. Wij bidden U: laat ons door de kracht van de geest aan de verleiding van de zonde weerstaan en de eeuwige vreugde bereiken. Door Christus onze Heer.

Na de tweede lezing over het offer van Abraham:

Cantiek

Ps. 124, 1.2

Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion: non commovebitur in aeternum, qui habitat in Ierusalem. — Montes in circuitu eius: et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in saeculum.

Wie op de Heer vertrouwen, zijn als de berg Sion; in eeuwigheid zal hij niet wankelen, die in Jeruzalem woont. — Bergen omringen haar en de Heer omringt zijn volk, van nu af tot in eeuwigheid.

Gebed

Deus, Pater summe fidelium, qui promissionis tuae filios diffusa adoptionis gratia in toto terrarum orbe multiplicas, et per paschale sacramentum Abraham puerum tuum universarum, sicut iurasti, gentium efficis patrem, da populis tuis digne ad gratiam tuae vocationis intrare. Per Christum Dominum nostrum.

God, verheven Vader van allen die geloven, door de genade van het kindschap vermeerdert Gij over heel de aarde de kinderen van uw belofte, en door het paasmysterie maakt Gij uw dienaar Abraham, zoals Gij gezworen hebt, tot vader van alle volkeren. Mogen allen die tot uw volk behoren beantwoorden aan de genade van hun roeping. Door Christus onze Heer.

Na de derde lezing over de doortocht door de Rode Zee:

Cantiek

Ex. 15, 1.2

Cantemus Domino: gloriosse enim honorificatus est: equum et ascensorem proiecit in mare: adiutor et protector factus est mihi in salutem. – Hic Deus meus, et honorabo eum: Deus patris mei, et exaltabo eum. – Dominus conterens bella: Dominus nomen est illi.

Laten we zingen voor de Heer, want roemvol is Hij verheerlijkt; paard en ruiters wierp Hij in zee. Hij werd mij een helper en beschermer ten heil. – Deze is mijn God, Hem zal ik verheerlijken; de God van mijn vader, Hem zal ik prijzen. – De Heer maakt een eind aan de strijd; zijn Naam is: de Heer.

Gebed

Deus, cuius antiqua miracula etiam nostris temporibus coruscare sentimus, dum, quod uni populo a persecutione Pharaonis liberando dexteræ tuæ potentia contulisti, id in salutem gentium per aquam regenerationis operaris, præsta, ut in Abrahae filios et in Israeliticam dignitatem totius mundi transeat plenitudo. Per Christum Dominum nostrum.

God, uw wonderen van weleer zien wij ook in onze dagen schitteren. Want wat Gij eens met machtige hand hebt gedaan om één volk te bevrijden uit de greep van Farao, doet Gij nu voor het heil van alle volkeren door het water van de wedergeboorte. Neem de gehele mensheid op onder de kinderen van Abraham en verhef allen tot de waardigheid van Israël. Door Christus onze Heer.

Of:

Deus, qui primis temporibus impleta miracula novi testamenti luce reserasti, ut et Mare Rubrum forma sacri fontis existeret, et plebs a servitute liberata christiani populi sacramenta prae-

God, in het licht van het Nieuwe Testament hebt Gij ons de zinnen ontsloten van uw vroegere wonderen: de Rode Zee was het beeld van de doopvont, en de bevrijding van uw volk uit de slavernij was de voorafbeelding

ferret, da, ut omnes gentes, Israelis privilegium merito fidei consecutae, Spiritus tui participatione regenerentur. Per Christum Dominum nostrum.

van de verlossing van het christenvolk. Geef dat alle volkeren de uitverkiezing van Israël delen door het geloof, en door uw Geest herboren worden. Door Christus onze Heer.

Na de vierde lezing over het nieuwe Jeruzalem:

Cantiek

Ps. 116

Laudate Dominum, omnes gentes: et collaudate eum, omnes populi. – Quoniam confirmata est super nos misericordia eius: et veritas Domini manet in aeternum.

Looft de Heer, alle naties; en prijst Hem, alle volkeren. – Omdat zijn ontferming voor ons is bekrachtigd; en de trouw des Heren blijft in eeuwigheid.

Gebed

Omnipotens sempiterna Deus, multiplica in honorem nominis tui quod patrum fidei spondisti, et promissionis filios sacra adoptione dilata, ut, quod priores sancti non dubitaverunt futurum, Ecclesia tam magna ex parte iam cognoscat impletum. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, vermeerder tot eer van uw Naam wat Gij aan onze vaders beloofd hebt omwille van hun geloof: maak de kinderen van de belofte talrijk door de genade van het kindschap, zodat de Kerk reeds voor een groot deel vervuld ziet wat de heiligen van het Oude Verbond zonder te twifelen hebben geloofd. Door Christus onze Heer.

Ofwel een van de gebeden die volgen op de vijfde, zesde of zevende lezing, als men de bijbehorende lezing overslaat.

Na de vijfde lezing over de kosteloze aanbidding van het heil aan allen:

Cantiek

Jes. 5, 1-2

Vinea facta est dilecto in cornu, in loco uberi. – Et Mijn vriend had een wijngaard op een helling, op een vruchtba-

maceriam circumdedit, et circumfodit: et plantavit vineam Sorec, et aedificavit turrin in medio eius. – Et torcular fodit in ea: vinea enim Domini Sabaoth, domus Israel est.

re plaats. – Hij omgaf hem met een muur en spitte hem om; hij plantte er een wijnstok van Sorek, en bouwde een toren in het midden. – En hij groef een wijnpers erin uit: de wijngaard nu van de Heer der Heerscharen is het huis van Israël.

Gebed

Omnipotens sempiterna Deus, spes unica mundi, qui prophetarum tuorum praeconio praesentium temporum declarasti mysteria, auge populi tui vota placatus, quia in nullo fidelium nisi ex tua inspiratione proveniunt quarumlibet incrementa virtutum. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, Gij zijt de enige hoop van de wereld. Gij hebt bij monde van uw profeten de mysteries aangekondigd die wij nu viëren. Versterk in uw goedheid het verlangen van uw volk, want alleen onder uw ingeving kunnen wij toemenen in deugd. Door Christus onze Heer.

Na de zesde lezing over de bron van de wijsheid:

Cantiek

Attende caelum, et loquar: et audiat terra verba ex ore meo. – Exspectetur sicut pluvia eloquium meum: et descendant sicut ros verba mea, sicut imber super gramina. – Et sicut nix super fenum: quia nomen Domini invocabo. – Date magnitudinem Deo nostro: Deus, vera opera eius, et omnes viae eius iudicia. – Deus

Deut. 32, 1-4

Hoor, hemel, en ik zal spreken; laat de aarde luisteren naar de woorden uit mijn mond. – Verbeid mijn lering als regen; laat mijn woorden neerdruppelen als dauw, als een regenbui op het gewas. – En als sneeuw op het gras: want ik zal de Naam van de Heer aanroepen. – Brengt hulde aan onze God; God, zijn werken zijn waarachtig en al zijn wegen gerecht. – God is ge-

fidelis, in quo non est iniquitas: iustus et sanctus Dominus.

Gebed

Deus, qui Ecclesiam tuam semper gentium vocatione multiplicas, concede propitius, ut, quos aqua baptismatis abluis, continua protectione tuearis. Per Christum Dominum nostrum.

trouw, in Hem is geen onrecht; de Heer is rechtvaardig en heilig.

God, steeds weer breidt Gij uw Kerk uit door uit alle volken mensen te roepen. Wij vragen U: verleen uw voortdurende bescherming aan allen die Gij door het water van het doopsel reinigt. Door Christus onze Heer.

Na de zevende lezing over een nieuw hart en een nieuwe geest:

Cantiëk

Ps. 41, 2-4

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te, Deus. – Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam, et apparebo ante faciem Dei mei? – Fuerunt mihi lacrimae meae panes die ac nocte, dum dicitur mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus?

Zoals het hert smacht naar de waterbronnen, zo smacht mijn ziel naar U, God. – Mijn ziel dorst naar de levende God; wanneer mag ik komen en verschijnen voor het aangezicht van mijn God? – Mijn tranen zijn mijn brood geworden dag en nacht, terwijl men mij dagelijks zegt: waar is uw God?

Gebed

Deus, incommutabilis virtus et lumen aeternum, respice propitius ad totius Ecclesiae sacramentum, et opus salutis humanae perpetuae dispositionis effectu tranquillius operare; totusque mundus experiatur et

God, uw kracht kent geen verflauwen, uw licht vermindert nooit. Zie genadig naar het wonderbaar geheim van geheel uw Kerk: voltrek in stilte het werk van de verlossing der mensen, van eeuwigheid door U beschikt. Laat de hele wereld erva-

videat deiecta erigi, inveterata renovari et per ipsum Christum redire omnia in integrum, a quo sumpsere principium. Qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

ren en zien dat Gij opricht wat geknakt is, opnieuw doet leven wat is afgestorven, en dat alle dingen worden hersteld door Hem, aan wie zij hun ontstaan te danken hebben: Jezus Christus, onze Heer.

Of:

Deus, qui nos ad celebrandum paschale sacramentum utriusque Testamenti paginis instruis, da nobis intellegere misericordiam tuam, ut ex perceptione praesentium munerum firma sit exspectatio futurorum. Per Christum Dominum nostrum.

God, Gij bereidt ons voor op de viering van het paasmysterie door de geschriften van het Oude en Nieuwe Testament. Geef ons begrip voor uw barmhartigheid, zodat de gaven die wij nu ontvangen onze hoop op de toekomstige gaven versterken. Door Christus onze Heer.

Na de laatste lezing uit het Oude Testament, gevolgd door het gebed, worden de kaarsen van het altaar aangestoken en zet de priester de lofzang Gloria in excelsis in, die door allen wordt verder gezongen, terwijl de klokken luiden. Na de lofzang zegt de priester op de gewone wijze het gebed.

Gebed

Deus, qui hanc sacratissimam noctem gloria dominicae resurrectionis illustras, excita in Ecclesia tua adoptionis spiritum, ut, corpore et mente renovati, puram tibi exhibeamus servitutem. Per Dominum.

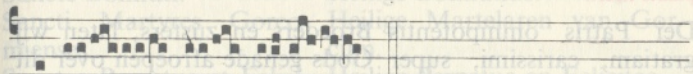
God, Gij verlicht deze heilige nacht door de glorievolle verrijzenis van de Heer. Verlevendig in uw Kerk de geest van het kindschap en geef dat wij, naar lichaam en geest vernieuwd, U steeds in volle overgave dienen. Door onze Heer.

Daarna leest de lector het epistel.

Na het epistel staan allen op en de priester of de cantor zet op plechtige wijze het Alleluia in, dat door allen herhaald wordt.

Alleluia

Ps. 117, 1

Al-le-lu-ia.

Alleluia. Alleluia.

Alleluia. Alleluia.

Confitemini Domino, quoniam bonus: quoniam in saeculum misericordia eius.

Looft de Heer, want Hij is goed; want eeuwig duurt zijn ontferming.

Alleluia.

Alleluia.

Hierna wordt het evangelie gezongen en houdt de priester de homilie.

III. VIERING VAN HET DOOPSEL

Indien er geen doopwater wordt gewijd, vervalt de litanie en zegent de priester aanstonds water: zie blz. 121.

De priester gaat met zijn dienaren naar de doopvont, als deze door de gelovigen gezien kan worden. Anders wordt een bekken met water op het priesterkoor geplaatst. Als er doopleerlingen zijn worden zij naar voren geroepen, zodat de hele kerk getuige kan zijn. Zij worden voorgesteld door de peter en meter of, als het kinderen zijn, worden zij gedragen door de ouders, en peter en meter.

Daarna richt de priester zich met een inleidend woord tot de aanwezigen. Hij kan dit doen in de volgende of overeenkomstige bewoordingen:

Als er dopelingen zijn:

Precibus nostris, carissimi, fratrum nostrorum beatam spem unanimes adiuvemus, ut Pater omnipotens ad fontem regenerationis euntes omni misericordiae suae auxilio prosequatur.

Broeders en zusters, laten wij samen bidden voor degenen die nu gedoopt gaan worden. Vragen wij God, de almachtige Vader, dat Hij hun verwachtingen vervult en hen tot de bron van levend water leidt.

Als er geen dopelingen zijn, maar slechts de zegening van het doopwater plaats heeft:

Dei Patris omnipotentis Broeders en zusters, laten wij
gratiam, carissimi, super Gods genade afroepen over dit
hunc fontem supplices in water; dat allen die hieruit her-
vocemus, ut qui ex eo re- boren worden, in Christus wor-
nascentur adoptionis filii den aangenomen als Gods eigen
in Christo aggregentur. kinderen.

Litanie

In de litanie kunnen nog enkele andere namen van Heiligen worden ingelast, in het bijzonder de titelheilige van de kerk of de patronen van de plaats of van de dopelingen. Tijdens de litanie staan allen.

Kyrie, eleison.	Heer, ontferm U over ons.
Kyrie, eleison.	Heer, ontferm U over ons.
Christe, eleison.	Christus, ontferm U over ons.
Christe, eleison.	Christus, ontferm U over ons.
Kyrie, eleison.	Heer, ontferm U over ons.
Kyrie, eleison.	Heer, ontferm U over ons.
Sancta Maria, Mater Dei.	Heilige Maria, Moeder van God.
Ora pro nobis.	Wees onze voorspraak.
Sancte Michael.	Heilige Michaël.
Ora pro nobis.	Wees onze voorspraak.
Sancti Angeli Dei.	Alle heilige Engelen van God.
Ora pro nobis.	Weest onze voorspraak.
Sancte Ioannes Baptista.	Heilige Johannes de Doper.
Sancte Ioseph.	Heilige Jozef.
Sancti Petre et Paule.	Heilige Petrus en Paulus.
Sancte Andrea.	Heilige Andreas.
Sancte Ioannes.	Heilige Johannes.
Sancta Maria Magdalena.	Heilige Maria Magdalena.
Sancte Stephane.	Heilige Stefanus.
Sancte Ignati Antiochene.	Heilige Ignatius van Antiochië.

Sancte Laurenti.	Heilige Laurentius.
Sancte Bonifati.	Heilige Bonifatius.
Sancti Martyres Gorcomienses.	Heilige Martelaren van Gorcum.
Sanctae Perpetua et Felicitas.	Heilige Perpetua en Felicitas.
Sancta Agnes.	Heilige Agnes.
Sancte Gregori.	Heilige Gregorius.
Sancte Augustine.	Heilige Augustinus.
Sancte Athanasi.	Heilige Athanasius.
Sancte Basili.	Heilige Basilius.
Sancte Martine.	Heilige Martinus.
Sancte Willibrorde.	Heilige Willibrordus.
Sancte Benedicte.	Heilige Benedictus.
Sancti Francisce et Dominice.	Heilige Franciscus en Dominicus.
Sancte Francisce (Xavier).	Heilige Franciscus (Xaverius).
Sancte Petre Canisi.	Heilige Petrus Canisius.
Sancte Ioannes Maria (Vianney).	Heilige Johannes Maria (Pastoor van Ars).
Sancta Catharina (Senensis).	Heilige Catharina (van Siena).
Sancta Teresia (de Avila).	Heilige Teresia (van Avila).
Sancta Liduina.	Heilige Lidwina.
Omnes Sancti et Sanctae Dei.	Alle Heiligen van God.
Propitius esto.	Wees genadig.
Libera nos, Domine.	Verlos ons, Heer.
Ab omni malo.	Van alle kwaad.
Ab omni peccato.	Van alle zonde.
A morte perpetua.	Van de eeuwige dood.
Per incarnationem tuam.	Door uw menswording.
Per mortem et resurrectionem tuam.	Door uw dood en verrijzenis.
Per effusionem Spiritus Sancti.	Door de komst van de Heilige Geest.

Peccatores. Wij zondaars.
Te rogamus, audi nos. Wij bidden U, verhoor ons.

Als er dopelingen zijn:

Ut hos electos per gratiam Dat Gij deze uitverkorenen
baptismi regenerare digne- door de genade van het doopsel
ris. tot nieuw leven wilt wekken.
Te rogamus, audi nos. Wij bidden U, verhoor ons.

Als er geen dopelingen zijn:

Ut hunc fontem, regene- Dat Gij deze doopvont, waarin
randis tibi filiis, gratia tua uw kinderen tot nieuw leven ko-
sanctificare digneris. men, door uw genade wilt hei-
ligen.

Te rogamus, audi nos. Wij bidden U, verhoor ons.
Iesu, Fili Dei vivi. Jezus, Zoon van de levende
God.

Te rogamus, audi nos. Wij bidden U, verhoor ons.

Christe, audi nos. Christus, aanhoor ons.

Christe, audi nos. Christus, aanhoor ons.

Christe, exaudi nos. Christus, verhoor ons.

Christe, exaudi nos. Christus, verhoor ons.

Als er dopelingen zijn zegt de priester het volgende gebed:

Omnipotens sempiterna Almachtige eeuwige God, toon
Deus, adesto magnae pieta- uw aanwezigheid in deze heilige
tis tuae sacramentis, et ad tekenen van uw grote liefde:
recreandos novos populos, zend de geest van het kindschap
quos tibi fons baptismatis om allen die uit het water van
parturit, spiritum adoptionis het doopsel geboren worden, tot
emitte, ut quod nostrae nieuwe mensen te herscheppen,
humilitatis gerendum est en breng door uw kracht tot
ministerio, virtutis tuae voltooiing wat wij door ons
impleatur effectu. Per Chri- dienstwerk mogen doen. Door
stum Dominum nostrum. Christus onze Heer.

Zegening van het doopwater

Hierna zegent de priester het doopwater:

Deus, qui invisibili potentia per sacramentorum signa mirabilem operaris effectum, et creaturam aquae multis modis praeparasti, ut baptismi gratiam demonstraret;

Deus, cuius Spiritus super aquas inter ipsa mundi primordia ferebatur, ut iam tunc virtutem sanctificandi aquarum natura conciperet;

Deus, qui regenerationis speciem in ipsa diluvii effusione signasti, ut unius eiusdemque elementi mysterio et finis esset vitii et origo virtutum;

Deus, qui Abrahae filios per Mare Rubrum sicco vestigio transire fecisti, ut plebs, a Pharaonis servitute liberata, populum baptizatorum praefiguraret;

Deus, cuius Filius, in aqua Iordanis a Ioanne baptizatus, Sancto Spiritu est inunctus, et, in cruce pendens, una cum sanguine aquam de latere suo pro-

God, de grootheid waarmee Gij U in tekenen aan de wereld toont, is niet te meten; op vele wijzen zien wij in het water uw kracht die mensen ten leven wekt.

Want in het begin van de wereld joeg uw Geest als een storm over het water en het water ontving van U zijn levenskracht.

De grote overstroming was het begin van een nieuwe geboorte: door het geheim van hetzelfde water betekende de zondvloed het einde van een misvormde wereld en het ontstaan van nieuwe kracht.

Gij hebt, God, het nageslacht van Abraham droogvoets door de Rode Zee laten trekken toen zij uit de Egyptische slavernij waren bevrijd: zij zijn onze voorgangers, want ook wij willen bij het doopsel onder uw geleide door het water gaan.

Uw Zoon Jezus Christus werd gedoopt door Johannes in het water van de Jordaan, Hij werd aangeraakt, gezalfd door de Heilige Geest. Later, toen Hij aan het kruis hing, vloeiden wa-

duxit, ac, post resurrectionem suam, discipulis iussit: Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti:

Respice in faciem Ecclesiae tuae, eique dignare fontem baptismatis aperire. Sumat haec aqua Unigeniti tui gratiam de Spiritu Sancto, ut homo, ad imaginem tuam conditus, sacramento baptismatis a cunctis squaloribus vetustatis ablutus, in novam infantiam ex aqua et Spiritu Sancto resurgere mereatur.

Hier dompelt de priester de paaskaars in het water.

Descendat, quaesumus, Domine, in hanc plenitudinem fontis per Filium tuum virtus Spiritus Sancti, ut omnes, cum Christo conscripti per baptismum in mortem, ad vitam cum ipso resurgant. Per Christum Dominum nostrum.

De priester heft de paaskaars uit het water, terwijl allen samen de volgende of een andere acclamatie zingen:

Dan. 3, 77

Benedicite, fontes, Domino, laudate et superexaltate eum in saecula.

ter en bloed tezamen uit zijn zijde. Na zijn verrijzenis droeg Hij zijn leerlingen op: trekt uit en onderricht alle volkeren: doopt hen in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Zie dan nu neer op uw volk dat hier voor U staat en open uw bron van leven voor hen. Stort in dit water de Geest uit van uw eengeboren Zoon en laat allen die toch geschapen zijn naar uw beeld, God en Heer, door het teken van het doopsel vrij zijn van al het kwaad dat hen raken kan en doe ze kinderen zijn van uw geslacht, herboren uit water en Heilige Geest.

Wij vragen U: laat door uw Zoon de levenskracht van de Heilige Geest als een storm over dit water gaan, zodat allen die door het doopsel samen met Christus zijn begraven, ook met Hem uit het graf zullen opstaan en leven door Christus onze Heer.

Looft de Heer, alle bronnen: Prijst en verheft Hem eeuwig.

De catechumenen verzaken aan de duivel, worden ondervraagd omtrent hun geloof en vervolgens gedoopt. Verder zie blz. 122.

Zegening van het water

Indien er geen doopwater wordt gewijd, zegent de priester water met het volgende gebed:

Dominum Deum nostrum, Broeders en zusters, laten wij fratres carissimi, suppliciter met aandrang bidden tot God, exoremus, ut hanc creaturam aquae benedicere dignetur, super nos aspergendam in nostri memoriam baptismi. Ipse autem nos renovare dignetur, ut fideles Spiritui, quem accepimus, maneamus.

Na een korte gebedspauze in stilte, vervolgt hij:

Domine Deus noster, populo tuo hac nocte sacratissima vigilantia adesto propitius; et nobis, mirabile nostrae creationis opus, sed et redemptionis nostrae mirabilis, memorantibus, hanc aquam benedicere tu dignare. Ipsam enim tu fecisti, ut et arva fecunditate donaret, et levamen corporibus nostris munditiamque praeberet.

Aquam etiam tuae ministrum misericordiae condidisti: nam per ipsam solvisti tui populi servitutem illiusque sitim in deserto sedasti; per ipsam novum foedus nuntiaverunt prophetae,

Heer onze God, wees in deze nachtwake van Pasen onder uw volk aanwezig. Wij gedenken het wonder van de schepping en het wonder van onze verlossing, dat nog groter is. Zegen dit water, dat Gij hebt geschapen om aan het land vruchtbaarheid te schenken en aan ons lichaam verfrissing en reinheid.

Met water ook hebt Gij uw volk barmhartigheid bewezen: door de zee hebt Gij het bevrijd uit de slavernij, en zijn dorst gelest in de woestijn. Onder het teken van water hebben de profeten een nieuw verbond aangekon-

quod eras cum hominibus initurus; per ipsam denique, quam Christus in Iordane sacravit, corruptam naturae nostrae substantiam in regenerationis lavacro renovasti.

Sit igitur haec aqua nobis suscepti baptismatis memoria, et cum fratribus nostris, qui sunt in Paschate baptizati, gaudia nos tribuas sociare. Per Christum Dominum nostrum.

digd dat Gij wilde sluiten met de mensen. Door het water, dat door Christus werd geheiligd in de Jordaan, hebt Gij de zondige natuur van de mens in het bad van de wedergeboorte opnieuw gereinigd.

Laat daarom dit water voor ons een herinnering zijn aan het doopsel dat wij hebben ontvangen, en laat het ons in blijdschap verenigen met allen die op Pasen door het doopsel zijn vernieuwd. Door Christus onze Heer.

Hernieuwing van de doopbeloften

Allen hebben brandende kaarsen in de handen.

De priester spreekt de aanwezigen in deze of overeenkomstige bewoordingen toe:

Broeders en zusters, door het paasmysterie zijn wij in het doopsel begraven met Jezus Christus, om met Hem een nieuw leven te kunnen leiden. Daarom willen wij, nu de veertigdaagse voorbereiding op het Paasfeest ten einde is, onze doopbeloften opnieuw uitspreken. Want eens hebben wij ons verzet tegen de boze macht en tegen al het kwaad dat hij sticht, en hebben wij beloofd God in zijn heilige katholieke Kerk te dienen. Daarom:

Verzaakt u de satan?

Allen:

Ja, ik verzaak.

En al zijn werken?

Allen:

Ja, ik verzaak.

En zijn verleiding?

Allen:

Ja, ik verzaak.

Of:

Zult u zich te allen tijde verzetten tegen kwaad en onrecht om in vrijheid te leven als kinderen van God?

Allen:

Ja, dat beloof ik.

Zult u zich verzetten tegen de bekoring van zonde en onrecht, zodat het kwaad zich niet van u meester maakt?

Allen:

Ja, dat beloof ik.

Zult u de Heer uw God dienen en Hem alleen?

Allen:

Ja, dat beloof ik.

Daarna vervolgt de priester:

Geloof u in God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde?

Allen:

Ik geloof.

Geloof u in Jezus Christus, zijn eengeboren Zoon, onze Heer, die geboren is uit de Maagd Maria, die geleden heeft, gestorven en begraven is, die uit de dood is opgestaan en zit aan Gods rechterhand?

Allen:

Ik geloof.

Geloof u in de Heilige Geest, de heilige katholieke Kerk, de gemeenschap van de heiligen, de vergeving van de zonden, de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven?

Allen:

Ik geloof.

En de priester besluit:

Moge de almachtige God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons heeft doen herboren worden uit water en Heilige Geest en ons vergeving heeft geschonken van onze zonden, ons door zijn genade bewaren tot het eeuwig leven in Christus Jezus onze Heer.

De priester besprenkelt de aanwezigen met het gezegende water, terwijl allen zingen (muziek blz. 941):

<p>Vidi aquam egredientem de templo, a latere dextro, alleluia; et omnes ad quos pervenit aqua ista salvi facti sunt et dicent: alleluia, alleluia.</p>	<p>Ik heb water zien stromen uit de tempel, aan de rechterzijde, alleluia; en allen tot wie dit water is gekomen, zijn verlost en zullen zeggen: alleluia, alleluia.</p>
---	--

Of een ander gezang dat betrekking heeft op het doopsel.

Het Credo blijft achterwege.

IV. EUCHARISTIE

Offertorium

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me: non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini, alleluia.

Ps. 117, 16-17

De rechterhand van de Heer heeft zijn kracht getoond; de rechterhand van de Heer heeft mij verheven. Ik zal niet sterven, maar leven en de werken van de Heer verkondigen, alleluia.

Gebed over de gaven

Suscipe, quaesumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum, ut, paschalibus initiata mysteriis, ad aeternitatis nobis

Heer, aanvaard de gebeden van uw volk met de offergaven die U worden aangeboden. Laat deze Eucharistie die haar oorsprong vindt in het paasmysterie ons

medelam, te operante, pro- kracht geven tot eeuwig leven.
ficient. Per Christum Do- Door Christus onze Heer.
minum nostrum.

Prefatie I van Pasen, blz. 391.

In de Romeinse Canon (Euch. Gebed I): Communicantes en Hanc igitur van Pasen.

Communio

1 Kor. 5, 7-8

Pascha nostrum immolatus Christus, ons Paaslam, is ge-
est Christus, alleluia: itaque slacht, alleluia: laten wij dan
epulemur in azymis sinceri- feest vieren met het zuivere
tatis et veritatis, alleluia, al- brood van reinheid en waarheid,
leluia, alleluia. alleluia, alleluia, alleluia.

Of:

Alleluia, alleluia, alleluia, met psalm 33: Benedicam Dominum.

Gebed na de communie

Spiritus nobis, Domine, Heer, laat over ons uw geest van
tuae caritatis infunde, ut, liefde komen. Maak allen één
quos sacramentis paschali- van hart die zich met U verbon-
bus satiasti, tua facias pie- den weten, en verzadig hen met
tate concordēs. Per Chri- de gaven die Gij in deze paas-
stum Dominum nostrum. viering hebt geschonken. Door
Christus onze Heer.

Plechtige slotzegen (naar keuze)

Benedicat vos omnipotens Moge de almachtige God u op
Deus, hodierna interven- dit paasfeest zegenen en u be-
niente sollemnitate pascha- schermen tegen alle gevaren van
li, et ab omni miseratus de- de zonde.

Omnes: Amen.

Allen: Amen.

Et qui ad aeternam vitam in Moge Hij die door de verrijzenis
Unigeniti sui resurrectione van zijn Zoon u tot het eeuwig
vos reparat, vos praemiis leven roept, u het geluk van de
immortalitatis adimpleat. onsterfelijkheid schenken.

Omnes: Amen.

Allen: Amen.

Et qui, expletis passionis dominicae diebus, paschalis festi gaudia celebratis, ad ea festa, quae laetitiis peraguntur aeternis, ipso opitulante, exsultantibus animis veniatis.

Omnes: Amen.

Allen: Amen.

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, ✠ et Spiritus Sanctus.

Omnes: Amen.

Allen: Amen.

Bij de wegzending:

Ite, missa est, alleluia, alleluia.
Deo gratias, alleluia, alleluia.

Gaat nu allen heen, alleluia, alleluia.

Wij danken God, alleluia, alleluia.